

LA SENYERA FEDERAL

PORTA-VÈU DE LA JOVENTUT REPUBLICANA FEDERAL

Any II	REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ August, 14, baixos No responèm dels articles firmats.	Tarragona 13 Desembre de 1908	PREUS DE SUSCRIPCIÓ Catalunya y Nacions ibèriques, trimestre. . . . . 1'50 ptas. Extranger. . . . . 2'00 »	Nom. 63
--------	--	-------------------------------	---	---------

Notes setmanals

El triomf de la Solidaritat

Ja tenim dues victories més que somar a les moltes que porta guanyades la Solidaritat catalana. Y les dues son de tan gran transcendència, que'n res desmereixen de les anteriors.

Fixeu-vos-hi. Vagant una Senaduria per aquesta provincia, per no reunir totes les condicions legals l'elegit republicà solidari Sr. Esplugas, la Solidaritat catalana presenta nou candidat. Els partits centralistes, defensors del règimen vigent, criden, irats, que aixó no pot ésser y sonen varis noms, mes o menys prestigiosos dintre'l seu camp, però tots ells fracassats per encarnar el tan combatut caciquisme. Venen les eleccions de compromissaris y triomfa la candidatura solidaria no solzament a Tarragona, sino en les principals poblacions de la provincia. Ve'l dia de l'elecció del senador, y malgrat el no haver sigut proclamat candidat oficialment per la Solidaritat En Pau Font de Rubinat fins el dia avans per la tarda, tots els vctants, menys quatre, confien la representació en l'Alta Cambra al candidat solidari.

Els enemics nostres que tan cridaven, no van presentar candidat. ¿Per no tenir homes? Oh, no ho creguéu! Per véures vensuts per endavant y no volguer fer un grós ridícol. Y, fins a cert punt, van fer perfectament.

A Girona, el mateix diumenge darrer va elegirse igualment un senador, per que l'electe Sr. Suñer y Capdevila no poseia la renda necessaria en moneda espanyola. Un altre iloc, vagant que la Solidaritat va apressarhi a presentar candidat, per que solidari era y es l'ilustre federal elegit senador, que avui sortirà diputat per Barcelona.

Peró allà a Girona, hi hagué lluita. Un Sr. Roure, cacic desde temps immemorial, volgué atrevirse a presentar sa candidatura pera la senaduria. Y'l resultat fou aclaparador, puig la candidatura den Sebastiá Torres, solidari, alcanzá sobre'l seu contrincant una majoria inmensa de vots.

Que'ns prova tot aixó, ciutadans? Que la Solidaritat catalana es la verdadera representació y voluntat de tot un poble que lluita ardidament, valentment, per la seva emancipació.

Avui, com no ignoraréu, s'han d'elegir quatre diputats a Barcelona. La Solidaritat, que presenta candidats pera'l copo, obtindrà una nova y més transcendental victoria que totes les conquerides.

Y els enemics de la gloriosa terra catalana, que vagin mormorant que la Solidaritat es mortal...

Catalans: Avant per la llibertat de Catalunya!

DEL MESTRE

D. Francisco de Quevedo

Quevedo fué, á no dudarlo, uno de los más insignes escritores de España. Veía las más remotas relaciones entre las ideas, y llenaba de rasgos de ingenio sus obras. Conocía como ninguno el idioma. Sería, aún ahora, el autor modelo, de haber tenido más corrección y más acendrado gusto.

Escribió en serio muchos libros, y en ellos se distinguió más por su estilo que por la fuerza de sus razones. Era no pocas veces sentencioso como Saavedra de Fajardo, amigo de las antítesis como Victor Hugo. La antítesis la llevaba con frecuencia al retruécano.

Como esto es posible que parezca dudoso, me limitaré en este artículo á citar ejemplos. Hablando de Cristo, escribe Quevedo: «Cuando le prendieron, militó con palabras; preso, respondió con el silencio; crucificado, reinó en los oprobios; muerto, ejecutorió el vasallaje que le debían el sol y la luna, y venció la muerte.»

En los primeros párrafos de su *Vida de San Pablo*, dice: «Dos caidas se leen en la Sagrada Escritura: la de Luzbel para escarmiento, la de San Pablo para ejemplo. Aquél subió para caer, éste cayó para subir... La soberbia tropieza volando, la humildad vuela cayendo. Derriba Dios á San Pablo y edíficale, quiere el Lucero, amotinado, derribar á Dios y arruinase... La paciencia de Cristo, de muchos hombres que han perseguido á su Iglesia, ha hecho ángeles; y su justicia, de los ángeles que le combatieron su asiento, hizo demonios.»

Aconseja al rey que trabaje y pelee delante de los suyos, para obligarlos á ser valientes y así razona: «Diferentes ejércitos son los que pagan los príncipes de los que acompañan. Los unos traen grandes gastos, los otros el rey perezoso y entretenido en el ocio de la vanidad acomodada. Una cosa es en los soldados obedecer órdenes, otra seguir el ejemplo. Los unos tienen por paga el sueldo; los otros la gloria. No puede el rey militar en todas partes personalmente; más puede y debe enviar generales que manden con las obras y no con la pluma.»

Véase ahora el primer párrafo de sus discursos sobre la *Vida de Marcos Bruto*, escrita por Plutarco: «Mujeres dieron á Roma los reyes y los quitaron. Diólos Silvia, virgen deshonestá; quitólos Lucrecia, mujer casada y casta. Diólos un delito, quitólos una virtud. El primero fué Rómulo, el postrero Tarquino. A este sexo ha debido siempre el mundo la pérdida y la restauración, las quejas y el agradecimiento. Es la mujer compañía forzosa que sea de guardar con recato, es ha de gozar con amor y se ha de comunicar con sospecha. Si las tratan bien, algunas son malas; si las tratan mal muchas son peores. Aquel que es avisa-

do usa de sus caricias; y no se fia de ellas. Más pueden con algunos reyes que con otros hombres, porque pueden más que los otros hombres los reyes. Los hombres pueden ser traidores á los reyes; las mujeres hacen que los reyes sean traidores á si mismos y justifiquen contra su vida las traiciones. Cláusula es esta que tiene tantos testigos como lectores.»

Cito entre mil estos cortos ejemplos. No conozco manera tal de escribir en ningún hombre de su siglo. Sirva ahora de remate á esto, que apenas me atrevo á llamar artículo, el siguiente epitafio: «Gusanos de la tierra

comen el cuerpo que este mármol cierra: más los de la conciencia, en santa calma, hartos del cuerpo, comen ya del alma.»

La antítesis es aquí tan profunda como sangrienta.

Opinió, no consell

Donada la corrent autonomista que ha reaccionat d'una manera sorprendent en nostra terra; vista i reconeguda l'evolució en tal sentit feta per les forces republicanes avensades i vista també l'actitut adoptada de molt temps a n'aquesta part per l'organisme nacional de nostre partit es per lo que vaig a manifestar, la meua opinió particular, al objecte de puntualisar lo que jo' crec que's deuria fer per aprofitarnos de dit moviment que va en favor de nostres ideals de república y federació.

No m'anima el desitj de fer historia de les diferents evolucions que ha fet el partit republicà en totes les seves branques; tan sols ho faré somerament en lo que's refereix al partit federal.

Tots sabem, per greu experiencia, que durant molts anys nostre partit ha passat crisis molt fondes; tots sabem també que després de mort nostre immortal Mestre D. Francesc Pi i Margall, en vers d'acoblarnos tots formant una sola pinya, que hauria sigut l'enveja dels demés partits, la garantia mes sólida que podíem oferir al poble, lo que férem fou dividirnos per petiteses que al fi i al cap a res práctic ens conduiren, i nostre partit quedá desorganizat sense forsa ni cohesió de cap mena, si bé estava unit sólidament en la defensa del Programa que's el compendi de nostre credo polític.

Per un greu erro comés per l'organisme nacional, se separá d'ell l'organisme més important del federalisme espanyol: el Concell Regional Federalista de Catalunya. Lo que ell demanava ha vingut el temps i ha confirmat la raó que l'assistia.

Peró no ho cregueren aixis alguns elements federalistes de nostre Regió i constituiren un altre organisme catalá que, faltat de sava i de forses federals, ha quedat quasi oblidat; descompost.

A n'aquesta anomalia, doncs, opino jo que tots tenim l'ineludible deber de posarhi fi, empleant tots els medis que'l cas requereix i que al meu modo de

veure i entendre se conclou amb un: ab l'amor i consecuencia a les idees federalistes.

Vista l'evolució en sentit autonomista de totes les forces vives i progressives de nostra terra, per una part i per l'altra; vist el fracás del Concell Nacional del partit, manifestat quan no per la seva darrera circular dirigida als organismes federalistes; vist el ressorgiment del federalisme en totes les encontrades de la terra catalana que, si bé com a tal no s'ha declarat, en cambi el seu sentit es el mateix, es per lo que jo, el mes modest dels federalistes catalans proposo: que tots els elements que per una causa o altra se trobin distanciats de l'organisme per la seva importancia i antiguitat en la genuina representació dels federalistes catalans com es el Concell Regional Federalista de Catalunya, vagin decididament a engrossar les seves files.

L'interés i el bon nom del partit aixis ho reclama i nostre deber com a deixebles del gran Pi i Margall ens ho imposa.

¿Qué'n treuríem d'haver triomfat nostres aspiracions democrátiques i autonomistes, si no fós la seva salvaguardia un organisme fort i robust que mantingués les possessions en bon i lleal combat guanyades?

Aportemhi tots nostre concurs, bons federalistes, a l'obra patriótica tants anys conreuada per aquell gloriós organisme, ja que seria l'obra més positiva que hauríem portat a la práctica, essent ensempls l'honorós timbre de gloria que amb orgull podríem ostentar si l'unió de tots els federalistes catalans servís de mirall pera que fessin lo propi les demés regions espanyoles.

Aquesta és, doncs, la meua pobre opinió; qui més hi sápigá que més hi digui.
JOAN TORRENT.

Arenys de Mar.

Arbits electorals

Son terribles aquests *jóvenes bárbaros* idólatres de don Prudencio.

Inventen les mentides y les calumnies ab una destresa que's d'admirar. Les planes dels seus periódics y els discursos dels seus oradors, son models de la bona educació y de la moralitat que'ls devots de la Democracia deuen sempre predicar al poble.

Aimants de la cultura com el qui més, en el Municipi de Barcelona se'ls hi presentá una ocasió magnífica pera apoiar y defensar un Pressupost dit de cultura, beneficiós pera la ciutat y pera les idees radicals ademés, y els lerrouxistes fan la guerra a mort a l'aprovació de l'indicat Pressupost, pel greu motiu d'establirse l'ensenyansa en llengua catalana y d'haver sortit l'iniciativa d'uns homes que no pensaven com ells, sino que tenien uns ideals superlatius als qui no entranyen el verdader sentiment popular.

Ara mateix, en plena febre electoral, no'n volguen més d'invencions (y ab patent... però *sucia*) com han fet els lerrouxistes. Seria tasca inacabable el fer-

ne una senzilla relació. Ne citarém solzament una qu'es de les més grosses. Ni la policia'n comet de tan trascendentals de planxes com les que emanen de la clepsa dels rrevolucionaris a la *Derrière*.

Aquests darrers dies, per Barcelona han aparegut uns cartellots que deien lo següent: «Guerra a Dios, a la tisis y a los reyes.—Suñer y Capdevila.»

De qui es obra tan magna idea? Ja casi ni cal pensarhi gens; dels *rebeldes y des-camisados* lerrouxistes. No hi ha calumnia, mentida y mala fé? Doncs son ells, no pot fallar.

Peró a que vé que'ls ultra-radicals retreguin ara aquella frase del gran Suñer y Capdevila, difunt, germá de l'actual candidat per Barcelona? Se proposen restarli vots a la Solidaritat? Creuen qu'es massa atrevida la frase?

Es aquest un dels ardits electorals mes gnocents. Els solidaris votarán com un sol els tres candidats que'ls hi correspongui en el seu corresponent districte. El qui escriu aquestes ratlles sent no residir avui a Barcelona pera anar, ab el seu granet d'arena, a col·laborar en la reivindicadora obra de la Solidaritat catalana. Y jo, radical y ateu, no tindria gens d'escrúpul, com no'n tindrán els de Barcelona que integren Solidaritat, en votar ab entusiasme an En Ramón Albó, regionalista y católic gens dubtós per cert. Qué s'han cregut les patúms pertorbadores de la tranquil·litat ciutadana, els descreditats polítics esclaus d'un fanatisme idólatra?

Els que no oblidém que la sang que corre per nostres venes es catalana, som aixís. Ajudém sempre als que fan bé per la nostra terra y despreciam als que son els seus eterns enemics.

Els idólatres de don Prudencio podrien recordarse de lo que ell va dir en el miting del Llorito d'aquesta ciutat y entre moltes altres coses, alló del *velo de las novicias*, alló del *bautismo de sangre*, alló de la *propiedad*, etc. ¡De tantes coses s'haurien de recordar!

Peró sigui com vulgui, la Solidaritat avui obtindrà una formidable victòria, malgrat l'odi y la guerra de tots els seus enemics.

Avant sempre, catalans!

Irritant favoritisme

La discussió del pressupost de Foment ha vingut a donar actualitat a una de les tantes etzegallades d'aquesta política econòmica del govern den Maura, que sembla basarse exclusivament en la protecció dels grans grupus financers de les oligarquies dinàstiques y la reventada a tot lo que representa una font de riquesa colectiva. Me refereixo a la subvenció de la Traslàntica.

Aquesta subvenció la justificaven avans els que governen, dient que l'Estat necessitava tenir sempre a la seva disposició un servei regular de comunicacions ab les colonies. Però que aquestes se perderen y la Traslàntica continuà cobrant anyalment els seus vuit milions de pessetes. Per qué? Pera protegir el nostre comer d'exportació, responen els economistes de les actuals oligarquies. Y efectivament; la Traslàntica protegeix als nostres exportadors de tant especial manera, que resulten a molt menos preu els nólits pera una mercaderia produida y embarcada en els seus vapors en port extranger, que pera qualsevol producte de la nostra industria, embarcada en port de la península. Exemple: costa molt menos enviar a Filipines, en vapor de la Traslàntica, una expedició desde Liverpool, que embarcant la mateixa expedició en el port de Barcelona.

Y pera protegir tan generosament el nostre comer y la nostra industria, la poderosa companyia cobra cada any de l'Estat vuit milions de pessetes. Advertint que'ls cobra per pura condescencia dels governants, ja que fa alguns anys, anteriorment an aquell tractat de París que'ns deixá nets de colonies, que'l contracte entre l'Estat y la companyia caducá y no ha tingut renovació. De manera que'ls vuit milions van al pressupost de Foment, gracies a una prórroga interina que ja fa set anys que dura.

Igualment convé advertir que, pera liquidar aquesta anómala situació, hi ha presentat un projecte de llei de protecció a les industries marítimes, de qual projecte el dictamen de la comissió corresponent no ha deixat intacte sinó la subvenció a la Traslàntica.

Y tot aixó passa durant el govern den Maura. Y aquí tenim un capítol més pera afegir a la llarga serie d'etzegallades contra la riquesa pública y en profit exclusiu dels plutócrates dinàstics, que ha comés aquest govern, etzegallades que's diuen llei de sucres, d'alcools, etc., etc.

J. PONS Y PAGÉS

Fulles al vent

Els ceguets

La tarda es otomnal. Devant de casa meva se posen a tocar els ceguets nómades. Y les veus de llurs instruments deslluïts s'enlairen per l'espai indefinit com planys d'ànima sens patria. De sopte ja'ls pobres ceguets no toquen solsament sinó que també canten, y l'aire s'emporta també per l'espai llurs veus destimbrades a l'ensempe que les que arranquen de llurs violins. Canten, si, y llur cant exteriorisa la tristesa que llur cor de pobres enmantella.

Y mentres canten, un ceguet de la vila, noi et de deu anys, s'acosta als nómades cantors com atret per una forsa secreta.—Jo també—deu pensar el noi et cego—hauré d'anar pel mon implorant almoïna ab un violí y també ma veu haurá de cridar l'atenció d'un públic sortós de tindrer vista.

Y'is ceguets, toca que cantarás, fins que hi va'l llazaret per acompanyáls a altre siti; quan vol l'elzar que passi per aquell quadro la pobra mare del noi ceguet de la vila. ¡Quin pervindre més negre no devia ovirar aquella pobra mare d'un fill cego, al contemplar al seu davant els ceguets, vells ja, tocant y cantant pera recrear als que no eren cegos!

Molt negre'l devia ovirar, perque sous ulls de *Mater Dolorosa* abandonaren dues llágrimes que eren dues perles escorrentse galtes avall d'aquella mare adolorida.

**

Ja'l quadro ha canviat. Ja no oviro els ceguets nómades, ni aquell ceguet de la vila, ni aquella pobra mare adolorida. Sols s'ouen els planys llunyans que'ls pobres ceguets arrenquen a llurs deslluïts violins. Una bufada de vent del Nord enlaira per l'espai un sens nombre de fulles d'arbre fent artistiques giragonses barrejades ab les tristes notes que'ls nómades ceguets arrenquen als violins deslluïts. Les bromes del capvespre coronen l'horitzó, mentres que'ls postres ratjos del sol besen, amorosits, el pic mes alt de la llunyana serralada. ¡Quina tristesa plana per mon cor!

VENERAND SOLANELLES.

Riudecols.

Sessió del Ajuntament

Presideix el Sr. Prat y assisteixen els regidors Guasch, Martinez, March, Oliva y Salinas.

S'aproba l'acta de l'anterior.

Sens discussió s'autorisa el pago d'un comple de ferramentes pera la brigada, a D. Vicens Argany.

Se dona lectura d'un escrit del president de la Cambra agrícola de la sessió preparatoria, celebrada per la Federació Agrícola Catalana-Balear, del Congrós que ha de tindre lloc en aquesta ciutat el any vinent.

El senyor March prega al Sr. Martinez se serveixi donar explicacions de la reunió que del passat dimecres celebraren en les Cases Consistorials varis individus de la comissió popular y de la municipal de consums.

El Sr. Martinez contesta detalladament a la pregunta del Sr. March.

El Sr. Guasch dona les gracies al Sr. Martinez en nom de la comissió popular y's congratula de les bones disposicions que animan al Consistori.

Y no haventhi mes assumptes de que tractar s'aixeca la sessió.

Plecs y esquinçades

Els que llegeixen el diari del *barrot* y de la *barra*, haurant passat uns dies molt distrets, ja que aquell diari publica, a tall de conte, ab el consegüent *se continuará*, «el discurso entero pronunciado por el Excmo. Sr. D. S. Moret, etc.» recorden?, aquell célebre discurs de Saragossa, precursor del bloc de les esquerres, bloc que sense gota d'escrúpul el formen alguns republicans *enragés* y els monárquics liberals de pá sucats ab oli.

Diuen que *Don Cuan* ja se'l sab tot de memoria y que qualsevol dia ens l'enjugará, a tall de cotorra.

Arriba, arriba, ab el bloc, que la patria perilla y necessita braus defensors de la llibertat (!)

En Sol y Ortega, el terrible *D. Juan*, senador per Guadalajara, va quedar afónico, prenent part en pocs mitings anticatalans en l'actual campanya electoral de Barcelona.

Voleu dir que la seva afonia no li vé del dia que va pronunciar aquell célebre discurs en el Senat, defensat el *burro* y 'ls cafés cantants de Barcelona?

S'ha constituït oficialment en la nostra capital una «Lliga Regionalista».

Lliga... Lliga?... A qui deurán voler lligar aquests senyors?

Els canyellistes no varen voler pendre part en l'elecció de un senador.

Qu'es precisament per lo que va sortir tiomfanta la candidatura solidaria del Sr. Font de Rubinat.

No es veritat, *Don Cuan*?

El pare Coloma, el célebre autor de «Pequeñeces» es ja acadèmic.

Ha fet un discurs y li ha contestat don Alexandre Pidal.

Entre tots dos han fet la segona part de *pequeñeces*.

Els nostres homes son aixís.

Oh, els nostres homes de Castella!

A Fransa s'ha votat en definitiva el el manteniment de la pena de Mort.

Fins Martre Laboria, el defensor den Dreyfus l'ha votada.

Es estrany?

No, perque aixís se pot repetir el 93 y

de l'altra manera nó, dirán els republicans francesos.

Está bé, home, está bé,

El *Diario del Comercio* ja no diu res de la qüestió de consums.

Es que li ha tornat el coneixement o es que ha comprés que gastava inutilment la polvora en salves?

Ja ho dirá ell mateix.

Solts y noves

Ab motiu de l'elecció d'un senador, el dissapte y el diumenge el local del Centre Federal se vegé extraordinariament concorregut de compromissaris.

La lleugera pluja que dies passats va caure en la nostra ciutat, ha convertit als carrers, principalment els del port, en verdaders explanalls de fang.

Sr. Pepito, seria convenient que fés llimpiarlos, que ja sab que la netedat es mitja vida.

Com cada diumenge, aquest vespre s'efectuará en el Centre Federal una agradable vetllada teatral.

Se posarán en escena l'aplaudit quadro dramàtic «L'idiota del gorc negre» y la xistosa comedia «El senyor del cabás». Acabarà l'acte ab un ball de reunió.

Felicitém de tot cor a nostre bon amic En Rodolf Roca, per haverseli sobreseit lliurement la causa que se li seguia per ordre del ministre d'Instrucció Pública.

Y també felicitém per haver sortit airós en les oposicions que maná fer el R. D. de 20 Diciembre 1907, a tots els Secretaris de les Juntas Provincials del ram d'Instrucció.

Hem rebut el següent solt pera sa publicació:

«Avui les nostres columnes han d'acullir una queixa que'ns han formulat varis amics nostres, socis del concorregut «Centre Catalá».

Desde fá unes quantes setmanes que surt en algunes de les funcions que allí's representen, un aficionat que's diu senyor Rosillo, essent aixó ab disgust de molta part del públic que assisteix a les funcions, per ser aquell individu el qui a la Plassa de Toros, l'any passat va despreciar una cinta en la que hi havia les quatre barres catalanes dient: *¡No quiero barras!*

Per la nostra part hem de dir que'ls nostres amics tenen tota la raó y més encara, que aquell individu, es indigne de perteneixer en una societat catalana que ab orgull ostenta les glorioses quatre barres de la nostra terra en son escut y en els domassos que cada festa adornen els seus balcóns, com aixís passa en el Centre Catalá de Tarragona.

Esperém que pel bon nom d'aquella societat, la Junta obrará en justícia.»

No posém cap comentari a les anteriors ratlles, per creureles molt encertades.

La funció que pera aquesta nit s'anuncia en el Centre Catalá es verdaderament extraordinaria.

Se posarán en escena'l xistós juguet còmic «Los Corridos» y després la sempre aplaudida sarsuela «Bohemios» en la que segons noticies que tenim per certes s'hi distingeixen de debó la Sta. Fernandez y'l nostre amic Sr. Grases, junts ab els demés aficionats.

Procurarém assistirhi pera parlarne degudament en el vinent nombre.

Durant tota aquesta setmana s'han celebrat importants mitings solidaris a

Barcelona, recomenat la candidatura que la Solidaritat catalana presenta per a l'elecció de quatre diputats qu'avui deu tenir efecte.

No trigaran les noves de la victòria.

Avui a dos quarts d'onze tindrà lloc en el Teatre Principal la celebració d'un grandios miting per donar compte del projecte que la ponència, nominada pel poble tarragoní, presentarà per a la resolució del problema de consums baix la base de fora portes.

Preguem a tots els tarragonins aimants dels interessos locals que no deixin d'assistirhi.

La companyia arrendatària de Tabacos ven unes *cajetilles* de 18 centims de pesseta en les quals s'hi veu anunciada una altra classe de 28 centims i un altre de 30 centims.

Un amic nostre voltà tots els estancos de Tarragona i resulta que les tals *cajetilles* de trenta brillen per l'ausència.

En què quedem, n'hi ha o no n'hi ha, senyora Arrendatària?

Definitivament ha presentat la renúncia del acta de diputat el del districte de Sabadell, D. Francesc Pi y Arsuaga.

Exposat el nostre criteri en el darrer nombre, ens abstenim d'afegirhi res de nou.

Durant la darrera setmana ha regnat un ventot bastant huracanat que molestava bastant als transeünts i s'ha emportat la sola dels terrats.

Els costipats abunden.

El Sr. Governador civil ha convocat a la Diputació provincial a sessió extraordinària per dimars, dia 15, a les onze del matí, per tractar assumptes d'importància, de caràcter urgent.

A la conferència donada el passat dimars a la U. D. N. d'aquesta ciutat, per nostre estimat amic particular el Dr. En Angel Rabadá sobre la «Blenorràgia», hi assistí un nombros públic que aplaudí sorollosament a l'autor.

Uneixihi el nostre ben entusiaste.

Han sigut citats per a el dia 29 del corrent els testimonis en la causa que se segueix contra nostre estimat company En Pere Redón.

Segons dades de l'Institut Geogràfic y Estadístic, el moviment de població en nostra ciutat durant el passat mes de Novembre ha sigut el següent:

Naixements 52. Natalitat per 1.000 habitants 2'14.

Defuncions 36. Mortalitat per 1.000 habitants 1'48.

Ab gran sorpresa hem llegit un solt en lo *Diari de Tarragona* en el que fa manifestacions quelcom lleugeres y inexactes. No compremem com sent el sumari reservadíssim, es llessa al públic noms de persones que tal volta innocents poden ésser víctimes d'una mala orientació popular.

Es inexacte que Matias Piñes, fos detingut en Montblanc. El mossò del propietari D. Pere Cabestany, fou detingut en Barbara, y solsament lo jutge pot ésser enterat de les declaracions qu'ha fet.

En la nit del dimars primer del actual entre 9 y 10 fou víctima de una cobarda agressió per un desconegut, En Joan Farrer advocat de Valls.

Aquet senyor com de costum es dirigia a la «Lliga de Contribuyents» y essen prop de la porta, un subjecte armat de una desstral de les que utilisen los tocinaires, va escometre'l causantli una ferida a la cara que li tallà el llavi y mandivula superior. Als crits de la víctima, els dependens y socis que's trobavan al café, acudiren en auxili del senyor Farrer trasladantlo al pis del senyor Homs qu'inmediatament disposà fós colcat ab un llit y's donés avis als metjes senyors Vilalta y Saumell. Als pocs moments se personaren el senyor tinent de la guardia civil y dos individuos armats; el quefe de policia senyor Ciurana y el senyor Julge y actuari, dictant disposicions immediates per la captura del asesi. Foren interrogats dos nois que jugant a la plassa del Prim van veure el criminal com agredia al senyor Farrer, pero les declaracions no van donar el resultat que's buscaba.

Los doctors senyors Vilalta y Saumell ajudats per l'apotecari senyor Ferraté, efectuaren la primera cura, ordenant que'l ferit no fós traslladat ni molestat en vista de sa gravetat.

El Sr. Farrer segueix fora de cuidado no temense complicacions.

La Comissió eczeutiva de la «Fiesta Escolar» ens ha remés la circular que reproduim a continuació:

«La tradicional costumbre de celebrar con públicos regocijos los acontecimientos más notables de la vida de los pueblos, conmemorando periódicamente sus fechas gloriosas, tenía en nuestra Patria un hueco que era forzoso llenar. Faltaba consagrar un día para hacer pública ostentación de la simpatía con que vemos los trabajos que padres, protectores y maestros vienen realizando en pró de la Cultura Nacional, uno de los cimientos más sólidos de toda Sociedad bien constituida, puesto que se trata nada menos que de la formación de nuestros futuros ciudadanos, de quienes depende la grandeza y prosperidad de nuestra querida Patria.

Convenía también que el acto de festejar los adelantos de los escolares, dejase de pertenecer a la esfera de los regocijos familiares para entrar de lleno en el número de las Fiestas Nacionales.

La fiesta escolar de cuya celebración se trata, llena cumplidamente ambos objetos. Más, para llevarla a cabo hacen falta medios y recursos de que carece esta Comisión a cuya iniciativa ha dejado el Estado el honroso trabajo de recabar de sus conciudadanos los recursos necesarios.

No se trata de una fiesta local sino provincial, la fiesta debe ser de la cultura provincial; y, por consiguiente debemos contribuir eficazmente todos los elementos de la provincia, puesto que va encaminada a festejar la cultura de ella, no la de un pueblo determinado.

Por ser la primera vez que se celebra, hemos de tener gran empeño en su lucimiento, mucho más por tratarse de una provincia que con razón se precia de culta.

La provincia de Tarragona que siempre ha respondido de una manera halagüeña a los requerimientos que se le han hecho para festejar faustos acontecimientos ó remediar públicas calamidades, no puede faltar en esta ocasión a su tradicional filantropía, negándonos los auxilios que necesitamos para celebrar con la solemnidad requerida la Fiesta de la Cultura.

Esta Comisión no ha dudado ni un solo instante, y por esto, espera que todos sus compatriotas responderán a su llamamiento, contribuyendo al mejor éxito de

la fiesta con sus donativos, al objeto de lograr sea ésta la mejor de nuestras fiestas provinciales.

Tarragona 12 de Noviembre de 1908.—El Presidente, *José A. Cassola*.—El Secretario, *Fernando Vendrell y Ferrer*.

Nostre particular amic En Rafel Sanromá, dueno de la novella y ja ben acreditada farmacia Sanromá, ens ha remés un elegant calendari de paret anunciador del renomnat especific «Opilatol» excelent remei contrz la debilitat y anémia y un gran reconstituent per la salut.

Agraim al amic Sanromá la seva prova d'afecte envers nosaltres.

En Rodolf Roca, Director del antic y acreditat «Colegio Provincial», ens ha enviat un artistic carnet de convit per a la festa literaria-musical y distribució de premis, que tindrà lloc en dit hostatje a las cinc de la tarda de avui.

Mil mercés.

Llegim a *La Cruz*:

«Según nuestras noticias ayer se presentó al Juzgado por D. P. Bargalló un escrito de deshucio contra el Ayuntamiento referente a la casa de la Liquidadora.»

Sense comentaris.

Joan Llusá y Puig

El partit federal está de dol. Un altre dels que han consagrat tota la seva vida al servei de la República y de la Federació, ha caigut per sempre més: En J. Llusá y Puig.

El nom den Llusá es conegut y acreditat, mes que en la vida política, en les principals poblacions del mon comercial. Acaudalat comerciant y navier, era respectat y estimat per quants negocijaren ab ell y per tots quants estaven a les seves ordes, socorrent sempre als necessitats.

Quan viu En Pi y Margall anava a Barcelona, la casa den Llusá y Puig se veia honrada ab la visita del Mestre. Poc o gens amic d'exhibicions, no volgué mai cap representació dintre'l partit.

L'enterro del Sr. Puig, que va verifícar-se ahir al matí a Barcelona, sense ostentació religiosa de cap classe, conforme eren ses idees, va veures concorregudíssim, assistinthi una brillant representació del comers barceloní y d'entitats federals y republicanes.

A la seva afligida familia envia LA SENYERA el seu més sentit condol.

El setmanari *La Escena Catalana* de Barcelona, publica'l retrat de nostre amic En Josep Vazquez, ab motiu de l'eczit obtingut ab sa darrera obra teatral «El bum-bum del poble.»

NOTAS DE SPORT

En el tercer trajecte de Mora a Tortosa arribá primer l'alemany Hohe, en según lloc anava Cuesta, al tercer Masdeu y al quart Ferré.

Al arribar a Tortosa continuava ocupant el primer lloc Hohe, doncs portava empleades en la carrera de 310 kilometres 726 hores, seguint Mazan ab 731, Carriere 748, Masdeu 751 y Cuesta 759.

Sortiren al dematí de Tortosa sols 25 ciclistes plovent en tot el camí, passant per aquesta ciutat primerament Mazan,

seguint Corriere, Hohe y després Ramirez de Valls.

Arribaren 19 corredors de la manera que segueix:

Mazan, 12'44 hores; Hohe, 12'53; Carriere, 13'07; J. Cuesta, 14'14; Ramirez, 14'40'07; Masdeu, 14'40'08; M. Cuesta, 15'10; Giró, 15'15; Ferré, 15'53; Barnola, 15'58; Juanós, 16'03; Vidal, 16'06; Peña, 16'14; Catalá, 16'28; Casademunt, 16'43; Barba, 16'56; Tarin, 17'10; Gras, 17'35; Ricart, 17'54.

El Sr. Cuesta, de Gijón, ha guanyat el Campeonat de Catalunya, per arribar primer entre'ls ciclistes nacionals.

Llibres y revistes

Lo quadern 15 de la *Enciclopedia Catalana* es verament espléndit, tant pels gravats que conté de tipus, vistes de paisatges y objectes, etc., tots referents a la nostra terra, com per lo text que l'acompanya, contenint prop de mil paraules perteneixents a tots los dialectes de nostra llengua. Ab aquest nombre l'empresa reparteix als seus compradors un magnific volúm ilustrat contenint los *Viatges d'Ali-Bey per l'Imperi del Marroch*. Aquesta obra deguda al célebre explorador catalá, En Domingo Badia y Leblích, es una de les més importants que s'han escrit sobre aquell Imperi mussulmá que avui preocupa fonament a tot Europa. Reivindicar, doncs, la memoria d'aquell gran compatriota nostre enfront dels exploradors extrangers, es obra que deuen agrair tots los catalans que estimin la seva terra y per aixó cal encoratjar la tasca de l'*Enciclopedia Catalana*, que recomanem a tots nostres lectors.

**

Aiguafors.—Acabo de llegirlo a corre-cuita aquest nou llibre, nou en tots sentits d'En Casimir Giralt. Les exigencies del periódic no m'han donat temps per ferho detingudament. Passa tan rápida l'oportunitat d'unes frases!

Peró En Giralt ja'm perdonarà. Ell no es eczigent mes que'n una sola cosa: en que se li digui la veritat sempre y per demunt de tot, amarga o dolsa, aixó res hi fa.

Y jo tinc la pretensió de dirlo sempre aquesta veritat. Per aixó deia que el llibre den Giralt es nou en tots sentits, nou per la presentació, nou per les materies tractades y nou també per la manera de tractarles.

Verdaders AIGUAFORTS, ab quatre pinzellades deix llest el quadro; ni un detall, ni una nota de color que discrepi dels altres; el conjunt harmoniós, la factura vigorosa y enérgica com trassada de má mestre.

Els quadros passen y totes les llatzeries humanes queden esteriotipades en el paper per a remordiment de molts y vergonya de tots.

Els AIGUAFORTS den Giralt m'han corprés y m'han fet obrir els ulls a la realitat de la vida. S'ha esvait el meu somni color de rosa y han desfilat devant meu, animats y vivents els personatjes de la novela humana que tan bé ha sapigut descriure el literat amic.

Y he personificat a l'Onan y al *Bon burgés* y a les *Amiguetes*, etz.

Per acabar sols dos mots, els mes precisos:

AIGUAFORTS se ven al baratíssim preu d'una pesseta en la Redacció de *Metralla*. Compreulo tots.—J. B. F.

GRAN HOTEL CONTINENTAL

Martí y Redón

APODACA 30.—TELEFONO 5.—TARRAGONA

Establiment de primer ordre completament nou y construït expofès pera hotel. Situació n millorable aprop de l'estació y del port. Habitacions estucades. Magnífiques terrasses ab vistes al mar y al camp. Llum eléctrica. Quarto de bany y ducha. Quarto fosé per fotogràfs. Salons de lectura y pera visites. Autogarage. Weterclosets. Cafè restaurant.

Higiene y confort modern. Servei de gran luxu pera banquets.

LINEA REGULAR DE GRANS VAPORS

IBARRA Y COMPANYIA SOCIETAT EN COMANDITA SEVILLA

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Agulles, Almeria, Málaga, Cádiz, Sevilla, Bonanza, Huelva, (admetent càrrega pera Ayamonte y Isla Cristina), Vigo, Marín, Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol, Rivadeu, Gijón, Avilés, Santander, Bilbau, Pasajes, Sant. Sebastia, Bayona y Burdeus.

Servei ràpid eventual pera l'Nort d' Espanya, ab escala en els ports de Valenoia, Alacant, Málaga, Cádiz, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander y Bilbau.

S'admet càrrega y passatgers a preus reduïts. Sortirà d'aquest port el pròxim dijous el magnific vapor espanyol

Cabo Nao

de 2.500 tóneladés, capitá En Antoni Astorquia. Admetent càrrega y passatgers pera ls esmentats ports. Consignatari a Tarragona: En MARIAN PERES.

PALLEJÁ--FOTÓGRAF

UNIÓ, 18

Casa fundada en 1863

Edifici construït expofès pera fotografia

Reproduccions, ampliacions, postale, etc. y tota mena de treballs pels procediments moderns mes perfeccionats.

GRAN FÁBRICA DE CALSÁT

PERA PÁRVULS

CAVALLÉ Y MARQUÉS

CASA FUNDADA EN 1889

Afores de S. Francesc, 94

TARRAGONA

CARNICERÍA

DE

JOSÉ RIBAS

Carn fresca de bou, moltó y anyell. Se serveixen tota classe d'encàrrecs y provisions.

Cos del Bou, nombre 18,

Tarragona

FÁBRICA DE BRAGUERS

Y DE

Aparells ortopédics (trencats)

Son molts els que venen braguers pero molt pocs els que n saben construir. Costa molt colocal un braguer, pero mes encare saberlo construir, puig avans de colocalo be es indispensable saberlo construir porque sense la ciencia y practica de construcció mal se pot adquirir la de colocalo.

No us deixeu atraure per aqueixos aplicadors de braguers que, desconeixent per complet llur construcció, anuncien la radical curació de les hernies o trencadures.

El BRAGUER ARTICULADOR-REGULADOR sistema Montserrat, es el mes practic y modern pera la retenció o curació de les hernies per cròniques y rebelds que siguin.

Grans existencies de braguers petits de goma pera la radical curació de les hernies congénites o de l'infancia y tot lo que s' refereix a Cirugia y Ortopedia.

CASA MONTSERRAT, UNIÓ, 34.—TARRAGONA

CLINICA Y CONSULTORI

pera las enfermetats de la dona

Vies urinaries, Cirujía operatoria, parts electroterapia y análisis micro-químico d'orina y productos patológicos

BAIX LA DIRECCIÓ DEL

DOCTOR RABADA

Ex-intern de l'Hospital de Santa Creu, ex-ajudant de la Policlínica del Doctor Fargas y Metge de les Cases de Socors de Barcelona

Consulta

De 10 a 12 y de 5 a 7.—Pera obrers, de 7 y mitja a 8 y mitja nit.—Pera ls pobres, franca, los dilluns, dimecres y dissabtes de 12 y mitja a 1 y mitja.

RAMBLA CASTELAR, 31, PRINCIPAL

BODEGA VINÍCOLA

DE DALMAU Y NIN

Especialitat en vins de taula, Priorat, País y generosos a preus módics. Únic diposit a Tarragona dels acreditats vins dels magatzems de Xerez Sanchez Romate, els quals s' expendran a preus sumament económics.

SE SERVEIX A DOMICILI

Teléfon nom. 67

3, S. Agustí, 3.-Tarragona